

СТАНОВИЩЕ
ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АВТОРСКОТО
ПРАВО И СРОДНИТЕ МУ ПРАВА

Изготвено от:

1.	адв. КАЛОЯН СВЕТОСЛАВОВ БУДИНОВ
	Член на Софийска адвокатска колегия , регистриран в българската адвокатура под личен № 1000719010
	Управляващ съдружник в Адвокатско дружество „БУДИНОВ И БУДИНОВ“ /B&B Law Office/ , регистрирано с Решение № 1/01.10.2019 г. по ф. д. № 54/2019 г. на СГС, с БУЛСТАТ 177401213, със седалище и адрес на управление в гр. София 1142, ул. „Юрий Венелин“ № 32, ет. 3, представлявано от управляващите съдружници адв. Калоян Светославов Будинов и адв. Светослав Светославов Будинов
Данни за контакт:	+359 884 669 569
Имейл адрес:	kaloyan@bb-lawoffice.com
2.	адв. ИЛИЯН СТЕФАНОВ АНГЕЛОВ
	Член на Софийска адвокатска колегия , регистриран в българската адвокатура под личен № 1600719110
Данни за контакт:	+359
Имейл адрес:	langelov2@gmail.com

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с публикуван за обществено обсъждане проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права („ЗАПСП“) бихме желали да изразим становището си по следните принципно положения и конкретни разпоредби в закона, които считаме, че се нуждаят от конкретизация и ревизиране съгласно мотивите, които сме изложили подробно по-долу:

---

1. ДОПЪЛВАНЕ НА РАЗПОРЕДБАТА НА ЧЛ. 65, ал. 1 от ЗАПСП

Настояща редакция:

Чл. 65. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2000 г., в сила от 05.05.2000 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2005 г., в сила от 10.01.2006 г.) Режисьорът, сценаристът, операторът и композиторът, а при анимационните филми - и художник-постановчикът имат право на справедливо възнаграждение, отделно от това по чл. 63, ал. 2 и за всеки вид използване на филма или аудио-визуалното произведение, а останалите автори, посочени в чл. 62 - ако такова възнаграждение е било уговорено. Възнагражденията за различните видове използване на произведението, предоставени от авторите на продуцента по чл. 63, ал. 1, както и начинът, по който авторът иска да ги получи в съответствие с ал. 2, трябва да бъдат определяни поотделно за всеки вид използване.

Предложение за допълване:

Чл. 65. (1) Режисьорът, сценаристът, операторът и композиторът, а при анимационните филми - и художник-постановчикът имат право на справедливо **възнаграждение от бруто приходите на продуцента от използването на произведението**, отделно от това по чл. 63, ал. 2 и за всеки вид използване на филма или аудио-визуалното произведение, а останалите автори, посочени в чл. 62 - ако такова възнаграждение е било уговорено. Възнагражденията за различните видове използване на произведението, предоставени от авторите на продуцента по чл. 63, ал. 1, както и начинът, по който авторът иска да ги получи в съответствие с ал. 2, трябва да бъдат определяни поотделно за всеки вид използване.

С оглед правната сигурност предлагаме следното допълнение в „**болд**“ и „**курсив**“ по-горе, а именно думите: „от бруто приходите на продуцента от използването на произведението“.

- **Мотиви:**

На първо място, от съществено значение е да бъде отбелязано, че към настоящия момент в съдебната практика не е налице нито едно съдебно решение на компетентен съд, включително такова влязло в сила, което да разглежда и разрешава въпроса при спор относно правата на авторите съгласно цитираната разпоредба с оглед използването на произведението, в което участие са имали те и разпределянето на възнаграждение към тях от продуцента, договорил това използване.

Ето защо и с оглед правната сигурност и за превенция на възможността за разнородно тълкуване е необходимо да бъде изяснено от законодателя във визираната разпоредба - на каква база се изчислява „справедливото възнаграждение“ на авторите. Тази хипотеза изрично е уговорена за притежателите на сродни права в разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ЗАПСП, където с конкретика е посочено, че при реализиран приход от продуцент с оглед отстъпване права по използването на произведението, се дължи на артистите, изпълняващи главни роли допълнително възнаграждение в процент от всеки бруто приход.

В разпоредбата на чл. 65, ал. 1 от ЗАПСП следва да се приложи „*analogia legis*“ съобразно текста на разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ЗАПСП. Безспорно законодателят е разделил правата от подобни произведения в цитирания закон, разграничавайки носителите им на (1) автори и на (2) притежатели на сродни права. С конкретика към момента е налице хипотеза, при която за два подобни случая единият е уреден от законодателя детайлно, посочвайки думата „*бруто*“ (цитат: „от всеки бруто приход на продуцента“, арг. от чл. 78, ал. 3 ЗАПСП), а другият категорично не е. Разпоредбата на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП гласи единствено думите „*справедливо възнаграждение*“. Тази празнота дава и би продължило да дава широка възможност на тълкуване, включително незаконосъобразно и неоснователно такова с оглед на дължимото възнаграждение на авторите, а именно съобразно какъв генезис следва да бъде извършвано то: на база брутните приходи на продуцента или на такива, намалени с разходи като данъци и такси, или в още по-ощетяващ авторите хипотезис, при който продуцентът би намалил драстично този приход, включително и с други, различни по пера, такива.

Без съмнение в разпоредбата на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП е налице празнота, която с изменение и допълнение на ЗАПСП би се преодоляла и което преодоляване ще внесе необходимата правна сигурност и защита за авторите, които категорично са в положение на икономическа по-слаба страна в подобно правоотношение. Несъмнено правата на притежателите на сродни права по дефиниция и по сравнение не кореспондират с тези на авторите, от което логично и следва наименоването им като „сродни“ такива. Включително и на база аргумент от по-силното основание - при хипотеза, при която възниква право на авторите да получат това допълнително възнаграждение, то следва да бъде формирано отново на база бруто прихода на продуцента по аналогия и съгласно уговореното с конкретика за притежателите на сродни права в разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ЗАПСП.

С цел превантиране риска при евентуален спор по отношение изплащане и изчисление на тези възнаграждения да не се приложи законосъобразно разпоредбата на Чл. 46. (2) от Закона за нормативните актове, която гласи: „*Когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. Ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото на Република България.*“, то е необходимо чл. 65, ал. 1 да бъде допълнен и изяснен в частта за възнаграждението, където изрично да бъде приложено аналогично правилото за притежателите на сродни права, а именно възнаграждението да се формира на база бруто приходите на продуцента.

В случай че тази празнота не бъде уредена и остане тенденциозно нарушаването на правната сигурност, то съществуването на разнопосочни разпоредби (уреждащи правата на автори и притежатели на сродни права в подобни случаи), би дало възможност на продуцентите да намаляват неограничено възнаграждението на правоносителите не само с данъци и такси, но включително и с други разходи, което би противоречало на разрешението от законодателя, представено в разпоредбата на чл. 78, ал. 3 ЗАПСП, включително и в положенията от Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО (Занапред „Директива 790“).

По този начин продуцентите или в съвкупност всички лица, които са ангажирани с изплащане възнаграждения на авторите за използване на създадените от тях произведения (оператори, сценаристи, режисьори) биха могли еднолично да намаляват

приходите си без съответния контрол и възможност за проследяване на това от авторите, а оттам и дължимото възнаграждение към последните, със примерно изброените по-горе други разходи. Това категорично дава възможност, включително и към настоящия момент, реалният приход на дължащите възнаграждения лица да бъде манипулиран чрез нерегламентирано „увеличение“ на техни „други разходи“, които се явяват едно конкретно тяхно търговско решение. Противоречи на морала, включително справедливостта една подобна възможност, която действа към този момент и при която авторите получават ефективно намаление във възнаграждението си, при положение, че притежателите на сродни права са защитени в цялост съгласно изяснението, че тези възнаграждения се определят съгласно бруто приходите.

Включително, едно подобно изяснение във визираната норма би ангажирало до най-висока степен продуценти и като цяло всички лица, изплащащи възнаграждения на авторите за използване на произведенията, за вземане на добре планирани търговски решения; за избягване възможността от прекомерни и ненужни нужни търговски разходи, които биха оцетили еднакво и двете страни на правоотношението – автори и продуцент/лице, изплащащо визираното възнаграждение.

Нашето становище е в светлината на това, че възнаграждението за авторите съгласно текста на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП следва да формирано на база брутният приход на продуцента, абсолютно аналогично на текста, уреждащ идентична хипотеза с правата на притежателите на сродни права при подобно реализиран приход. Продуцентът/лицето, изплащащо възнаграждение следва дисциплинирано да планира своите разходи с оглед професионализма, който трябва да прилага като търговец и да договори коректни и справедливи параметри в своите правоотношения с контрагенти, така че да не оцети авторите, какъвто е и генезисът на нормата на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП.

Следва да се имат предвид и Съображения 75 и 78 от преамбюла на Директива 790, а именно:

„(75) **Тъй като авторите и артистите изпълнители обикновено са в по-слаба договорна позиция, когато издават лицензи или прехвърлят правата си, те се нуждаят от информация**, за да определят оставащата икономическа стойност на техните права в сравнение с полученото възнаграждение за лицензирането или прехвърлянето, **но често се сблъскват с липса на прозрачност**. Поради това споделянето на подходяща и точна информация от техните договорни партньори или техните правоприменници е важно за прозрачността и равновесието в системата, която се прилага във връзка с възнаграждението на авторите и артистите изпълнители. Тази информация следва да бъде **актуална**, за да се осигури достъп до актуални данни, от значение за използването на произведението или изпълнението, и **изчерпателна**, по такъв начин че **да се обхващат всички източници на приходи**, свързани със случая, **включително, където е приложимо, приходите от търговия с рекламни стоки**. Докато използването е в ход, договорните партньори на авторите и артистите изпълнители следва да предоставят информацията, с която разполагат, за **всички начини на използване и за всички съответни приходи в световен мащаб**, като това се извършва на периоди, които са подходящи за съответния сектор, но поне веднъж годишно. Информацията следва да се предоставя по начин, разбираем за автора или артиста изпълнител, и **следва да позволява ефективна оценка на икономическата стойност на въпросните права**. Независимо от това задължението за прозрачност следва да се прилага само в случаите на права, които са от значение за авторското право. Обработването на лични данни, като например данни за връзка и информация относно възнагражденията, които са необходими за информиране на авторите и артистите изпълнители във връзка с използването на техните произведения и изпълнения, следва да се извършва в съответствие с член 6, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2016/679.

...
(78) **Някои договори** за упражняване на права, хармонизирани на равнището на Съюза, са дългосрочни и **не предлагат почти никакви възможности на авторите и артистите изпълнители да ги предоговорят** с договорните си партньори или техните правоприменници, в случай че икономическата стойност на правата се окаже значително по-висока от първоначално оценената. С оглед на това, без да се засяга приложимото право спрямо договорите в държавите членки, **следва да се предвиди механизъм за коригиране** на възнагражденията в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение във връзка с лицензия или прехвърляне на права явно е станало несъразмерно ниско в сравнение със **съответните приходи от последващото използване** на произведението или фиксиране на изпълнението, получени от договорния партньор на автора или артиста изпълнител. **Всички приходи, имащи отношение към случая, включително, където е приложимо, приходите от продажбата на рекламни стоки, следва да се вземат предвид** при оценката дали възнаграждението е несъразмерно ниско. Оценката на положението следва да вземе предвид специфичните обстоятелства във всеки отделен случай, включително приноса на автора или артиста изпълнител, както и особеностите и свързаните с възнагражденията практики на секторите с различно съдържание, и това дали договорът се основава на споразумение за колективно договаряне. Представителите на авторите и артистите изпълнители, които са надлежно оправомощени в съответствие с националното право, в съответствие с правото на Съюза, следва да могат да предоставят помощ на един или повече автори или артисти изпълнители във връзка с искания за приспособяване на договорите, като също така се вземат предвид интересите на други автори или артисти изпълнители, когато е уместно.“

Видно от текстовете на Директивата, наследени от всички предходни директиви за авторското право без смислова промяна, **правоносителят следва да бъде уведомен за всички приходи от продажбите на продукта, в който е взел участие. Тоест, касае се за брутният поток на приходите, без оглед на каквито и да било разходи, данъци или други подобни.**

Тази информация се предава разбираемо за самия правоносител, като задължението информацията да се представи разбираемо тежи над предоставящата организация. Тази информация се предава съгласно принципа „Необходимо да се знае“, т.е. за проверка на правата на правоносителя от самия правоносител. **Ако той следваше да получи отчисление от нетната сума (в смисъла на брутен поток, намален с определени разходи), получена от продуцента, то директивата и ЗАПСП нямаше да излизат извън обхвата на „необходимата да се знае информация“ и щяха да създадат задължение продуцентът да предостави на правоносителя единствено информация за постъпили при него суми.**

Българският законодател правилно е възприел, че основата на справедливото възнаграждение за авторите е приходът, реализиран от използване на произведението, но понастоящем е налице пропуск, доколкото тази основа на първо място е брутният приход от използване (крайната сума, заплатена от съответния ползвател), ведно с реализирания приход от рекламна дейност, мърчъндайзинг и др. под., доколкото този приход е свързан със създадения обект на авторско право от съответния автор. Необходимо е разпоредбата да бъде допълнена изрично с понятието за бруто приход, което понятие също да се изясни, доколкото съгласно Директива 790 обхватът на бруто прихода е разширен извън този на Закона за счетоводството, като към него са добавени и приходите от реализирана продажба на мърчъндайз и от рекламна дейност, **и са изключени всякакъв вид разходи.**

За целите на по-ясно разбиране защо разходите са изключени българският законодател следва да има предвид оригиналния, английски текст на Директива 790, **който в цитираните по-горе съображения борави с термина „REVENUE“, а не „NET INCOME“.**

Приход (на английски: Revenue, <https://en.wikipedia.org/wiki/Revenue>) е термин в областта на икономиката, описващ брутният доход на дадена компания, който тя реализира в резултат на нормална стопанска дейност за определен период, обикновено измерващ се в години, тримесечия или месеци, без приспадане на разходите, необходими за създаването на този доход.

Съгласно Теория на счетоводството: Основни проблеми в политическата и икономическата среда, том 2, на Уолк, Хари, Дод, Джеймс, Розики и Джон, 2008 г. (Wolk, Harry I.; Dodd, James L.; Rozycki, John J. (2008). Wolk, Harry I. (ed.). *Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment, Volume 2. Sage library in accounting and finance* (7 ed.). Los Angeles: Sage. p. 383) **и съгласно Финансово и управленско счетоводство**, 2008 г. на Джозеф Карсело (Joseph V. Carcello (2008). *Financial & Managerial Accounting. McGraw-Hill Irwin. p. 199*), **използвани като източници за определението на REVENUE** в научната страница на Wikipedia по темата (<https://en.wikipedia.org/wiki/Revenue>) в счетоводството, **бруто приходът (revenue) е приход или увеличаване на нетните активи, които организация реализира от нормалната си дейност (в случай на бизнес обичайно от продажба на стоки и услуги на клиенти). Търговският брутен приход може да се нарече още продажби или годишен приход. Някои компании получават приход от лихви, роялти или други суми. „Брутен приход“ може да се определи като целия приход като цяло или може да се отнася до сумата, в монетарно изражение, получена по време на даден период, например „миналата година дружеството X имаше приход от 42 млн. долара“. Печалба или нетен приход обичайно се определя като брутният приход минус разходите за даден период. (цитат: „In accounting, revenue is the income or increase in net assets[1] that an entity has from its normal activities (in the case of a business, usually from the sale of goods and services to customers). Commercial revenue may also be referred to as sales or as turnover. Some companies receive revenue from interest, royalties, or other fees.[2] “Revenue” may refer to income in general, or it may refer to the amount, in a monetary unit, earned during a period of time, as in “Last year, Company X had revenue of \$42 million”. Profits or net income generally imply total revenue minus total expenses in a given period.“).**

Както вече бе изложено, възможността за възприемането на понятието „приход“ в разпоредбата на чл. 65, ал. 1 по начин, различен от описания по-горе, създава опасност за колизия с текстовете на чл. 78 от самия ЗАПСП, където изрично е възприето понятието „брутоприход“. По аргумент от по-силното основание, след като за правата, произходни от авторските права на авторите (а именно сродните права), следва да се отчисляват допълнителни възнаграждения на база бруто прихода, то несъмнено това е валидно за отчисленията на самите автори.

Възприемане на различно становище по горния въпрос несъмнено създава колизия на правата на носителите на сродни права, с тези на авторите, която колизия е забранена по силата на императивна разпоредба на ЗАПСП, а именно чл. 72а:

„Колизия с авторски права

Чл. 72а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2000 г., в сила от 05.05.2000 г.) Сродните права не могат да бъдат упражнявани по начин, който би могъл да доведе до накърняване или ограничаване на авторските права.“

Съгласно чл. 65, ал. 2 **„Възнагражденията за различните видове използване на произведението се дължат от съответните ползватели“.** Видно е, че съответният ползвател като последен получател на всеки авторски труд, не би

имал достъп до информацията за разходите на продуцентите, разпространителите и подразпространителите, ако има такива, във връзка с използването на дадено произведение. **Ползвателят има непосредствена информация единствено за цената, която той заплаща, и съответно от която следва да отчисли съответен процент в посока правоносителите.**

Гореизложеното отново е аргумент, който подкрепя разбирането, че всеки правоносител следва да получи отчисление на база заплатеното за сделката, брутния приход, а не такъв приход, намален с определени вземания, които свободно могат да се договарят от независещи от автора страни (например продуцент и разпространител свободно могат да уговорят комисиона за разпространение без горна граница, могат да включат нетипични разходи за продажба и т.н. Възможностите им не са ограничени от законови разпоредби, поради което за защита на авторите ЗАПСП не следва да допуска независещи от тях страни да ограничават отчисленията към тях. Продуцентските организации и разпространителите са професионалисти и като такива имат предвид отчисленията за правоносителите още преди встъпването в преговори за използване на произведения.).

Чл. 65, ал. 2 допуска и плащанията от ползвателите да преминат и през продуцента по пътя си към правоносителите, ако това е изрично договорено с всеки отделен правоносител. **Основата за плащане и сумата, която всеки правоносител ще следва да получи като отчисление обаче няма как да бъде различна за двата варианта на изплащане, уредени в чл. 65, ал. 2.** И когато отчислението се изплаща от ползвателя, и когато то ще се заплати като част от цената на продуцента, а той от своя страна ще предаде към правоносителите, в крайна сметка до всеки правоносител ще следва да достигне една и съща сума. И тъй като ползвателят няма как да получи търговските тайни и информация за осъществените разходи от поредицата посредници между ползвателя и всеки правоносител, то за единствена база за изплащане на отчисление в полза на правоносителите следва да се възприеме брутния приход, за който може да се получи информация и трябва да се получи информация съгласно съображения 75 и 78 от Директивата.

От всичко изложено по-горе може да се заключи единствено, че отстъпването на произведение за вторично използване от продуцент би било надлежно когато:

1. Продуцентът уреди предварително правата на авторите и носителите на сродни права;
2. Продуцентът уведоми писмено авторите за осъществено вторично използване (съгл. чл. 64 ЗАПСП);
3. Продуцентът получи от ползвателите прихода от използването на произведението (бруто приход);
4. Продуцентът разпреди допълнителните възнаграждения към носителите на авторски и сродни права (в противен случай биха били отстъпени произведения с неуредени права);
5. Продуцентът заплати от останалата сума дължимите към държавата данъци (ДДС, данък печалба);
6. Продуцентът заплати от останалата сума отчисления към използвани дистрибутори и за погасяване други разходи, в случай че има такива.

---

2. ДОПЪЛВАНЕ РАЗПОРЕДБАТА НА ЧЛ. 65, ал. 4 от ЗАПСП

Настояща редакция:

Чл. 65. (4) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2005 г., в сила от 10.01.2006 г.) *Независимо от възнаграждението по ал. 2 авторите по ал. 1 имат право на процент от всеки приход на продуцента, реализиран от използването на произведението.*

Предложение за допълване:

Чл. 65. (4) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2005 г., в сила от 10.01.2006 г.) *Независимо от възнаграждението по ал. 2 авторите по ал. 1 имат право на процент от всеки **бруто** приход на продуцента, реализиран от използването на произведението.*

С оглед правната сигурност предлагаме следното допълнение в „болд“ и „курсив“ по-горе, а именно думата: „**бруто**“.

- **Мотиви:**

Съгласно изложеното в мотивите по т. 1 по-горе.

3. ДОПЪЛВАНЕ РАЗПОРЕДБАТА НА ЧЛ. 66 ОТ ЗАПСП

Настояща редакция:

Чл. 66. Продуцентът е длъжен по искане на лицата по чл. 62 да им предоставя най-малко веднъж годишно сметка за приходите от всеки вид използване на произведението.

Предложение за допълване:

Чл. 66. (1) Продуцентът е длъжен по искане на лицата по чл. 62 да им предоставя най-малко веднъж годишно сметка за приходите от всеки вид използване на произведението.

(2) Предоставената сметка по ал. 1 да бъде актуална, за да се осигури достъп до актуални данни, от значение за използването на произведението или изпълнението, и изчерпателна, по такъв начин че да се обхващат всички източници на приходи, свързани със случая, включително, където е приложимо, приходите от търговия с рекламни стоки. Информацията следва да се предоставя по начин, разбираем за автора или артиста изпълнител, и следва да позволява ефективна оценка на икономическата стойност на въпросните права, както и да включва приходите от използване в световен мащаб.

• Мотиви:

Разпоредбата на чл. 66 относно информирането на авторите, приложима по силата на чл. 84 и относно носителите на сродни права, въвежда в ЗАПСП важното правомощие на правноносителите да могат да проверят дали достигнали до тях отчисления са били правилно изчислени и заплатени от съответните ползватели, или алтернативно, от продуцентите.

Директива 790 изисква информацията да бъде актуална, за да се осигури достъп до актуални данни, от значение за използването на произведението или изпълнението, и изчерпателна, по такъв начин че да се обхващат всички източници на приходи, свързани със случая, включително, където е приложимо, приходите от търговия с рекламни стоки. Докато използването е в ход, договорните партньори на авторите и артистите изпълнители следва да предоставят информацията, с която разполагат, за всички начини на използване и за всички съответни приходи в световен мащаб, като това се извършва на периоди, които са подходящи за съответния сектор, но поне веднъж годишно. Информацията следва да се предоставя по начин, разбираем за автора или артиста изпълнител, и следва да позволява ефективна оценка на икономическата стойност на въпросните права.

Описаното по-горе уточнение не присъства в ЗАПСП, а то е важно с оглед защитата на правата на всеки автор и носител на сродно право. Поради това в чл. 66 следва да се създаде ал. 2, която да задължава продуцентите да предоставят достатъчно данни и достатъчно разбираемо за всеки, възползвал се от правото да поиска такива. В допълнение и тъй като правноносителите нямат способ за принуда върху продуцентите за изпълнение на задължението им, то това задължение следва да е скрепено със съответна санкция за продуцента при неизпълнение.

В практиката продуцентите рядко изпълняват своето задължение за предоставяне на сметка за приходите от всеки вид използване на произведението. Рядко в практиката с това се ангажират и организациите за колективно управление на права, включително и при спазване на разпоредбата на чл. 66 от ЗАПСП от страна на лицата по чл. 62 от ЗАПСП, които формулират изрично такова искане. Причината за това се крие в обстоятелството, че правилото на чл. 66 ЗАПСП не е скрепено с отговорност, нито с каквато и да е било санкция за продуцента. Това обезпредметява базиса на разпоредбата на чл. 66 ЗАПСП и концептуалната идея, за която е въведено това задължение. Невъзможно е срещу едно задължение да не фигурира кореспондираща отговорност при неговото неизпълнение. Това противоречи на логиката, за която то е създадено и го лишава от смисъл въобще да съществува.

Ето защо нашето предложение е в светлината на това законодателят да предвиди изрична отговорност и санкция за продуцента при неизпълнение на законовото му задължение по чл. 66 от ЗАПСП за предоставяне най-малко веднъж годишно на сметка за приходите от всеки вид използване на произведението.

Визираната разпоредба е от съществено значение за правноносителите, тъй като на база отчет/сметка/справка, която те следва да получат, ще се снабдят с необходимата им информация за това дали тяхното произведение е използвано, разбира се в какви стойности са приходите от това използване, респективно на какво възнаграждение биха имали право те. Включително, изплатено ли е им до момента в цялост, частично и т.н. Нещо повече, подобна информация би ангажирала и

правилата за погасителната давност, с оглед узнаване за тези параметри при евентуално сключени сделки от страна на продуцентите с въпросното произведение и правата по него.

---

4. ДОПЪЛВАНЕ РАЗПОРЕДБАТА НА ЧЛ. 97 ОТ ЗАПСП С АЛ. 18

Предложение за допълване:

Чл. 97. (18) На лице, което не изпълни задължение по чл. 66, се налага глоба или имуществена санкция в размер от две хиляди до двадесет хиляди лева. При повторно и всяко следващо нарушение в едногодишен срок от налагане на предишното наказание глобата или имуществената санкция е от три хиляди до тридесет хиляди лева.

- Мотиви:

Съгласно аргументите в т. 3.

---

5. НОВА ТОЧКА 22 В ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗАПСП:

Предложение за допълване:

22. „Бруто приход“ е всяка сума, заплатена за използване на произведение от съответен ползвател, ведно с приходите от продажбата на рекламни стоки.

- Мотиви:

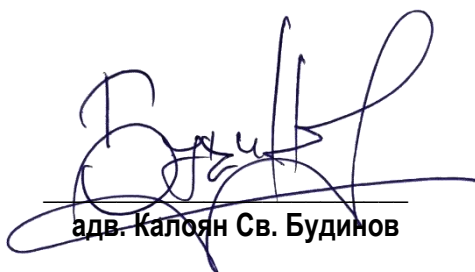
В българското законодателство понастоящем липсва изрична разпоредба за това какво следва да се разбира под понятието „брутоприход“, „брутен приход“ или „бруто приход“. По аргумент от противното разбиране за термина придобиваме от т. 11 на пар. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството:

„11. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) "Нетни приходи от продажби" са сумите от продажба на продукция, стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, пряко свързани с приходите“.

Т.е. за брутоприход следва да се възприеме всяка сума от продажба, която не е намалена с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, или това по отношение на авторските и сродни права ще е коричната цена или цената, заплатена от всеки последен ползвател, получил право да използва произведение.

Директива 790 обаче излиза извън обхвата на горепосоченото разбиране, като в съображенията и текстовете си изисква относно отчисленията към правноносителите да се имат предвид **освен брутните потоци конкретно платени за дадено произведение, то и където е приложимо, приходите от продажбата на рекламни стоки, следва да се вземат предвид.**

Това налага възприемане на легална дефиниция за понятието „брутоприход“ по смисъла на ЗАПСП.

адв. Калоян Св. Будинов

С уважение:

_____
адв. Илиян Ст. Ангелов